

Bryssel, 10. tammikuuta 2022
(OR. fr)

5015/22

LIMITE

FISC 1
ECOFIN 1

ILMOITUS

Lähtettäjä:	Puheenjohtajavaltio
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Ed. asiak. nro:	15294/21 - COM (2021) 823 final
Asia:	Direktiivi monikansallisia konserneja koskevan maailmanlaajuisen vähimmäisverotustason vahvistamisesta Euroopan unionissa – Periaatekeskustelu

I Keskeiset vaiheet ja tilannekatsaus

1. Veropohjan rapautumista ja voitonsiirtoja koskevassa OECD:n ja G20-ryhmän osallistavassa kehyksessä (BEPS) päästiin 8. lokakuuta sopimukseen monikansallisten yritysten voittojen verotusta koskevien kansainvälisten sääntöjen uudistamisesta. Kaikki EU:n jäsenvaltiot, jotka ovat osallistavan kehyksen jäseniä, yhtyivät julkilausumaan kahden pilarin ratkaisusta talouden digitalisaatiosta johtuviin verotuksellisiin haasteisiin vastaamiseksi. Neuvosto oli jo 27. marraskuuta 2020 antamissaan päätelmissä ilmaissut tukevansa jatkuvasti osallistavan kehyksen työtä¹.
2. Julkinen palaute osoittaa, että tällä hetkellä 137 maata ja oikeudenkäyttöaluetta yhdistävä sopimus on merkittävä askel kohti tehokasta ja oikeudenmukaista voittojen verotusjärjestelmää.

¹ ST 13350/20.

3. Tosiasiallinen vähimmäisverotus ("toinen pilari") perustuu pääasiassa kahteen kansallisessa lainsäädännössä sovellettavaan sääntöön ("GloBE-säännöt"): i) tuloksi lukemista koskeva sääntö (*Income Inclusion Rule – IIR*), jonka mukaan monikansallisen konsernin emoyhtiöltä kannetaan lisävero sen alhaisen verotuksen piiriin kuuluvista yksiköistä; ja ii) aliverotettuja maksuja koskeva sääntö (*Undertaxed Payment Rule – UTPR*), jonka mukaan yksikkö, joka suorittaa maksun toiselle samaan konserniin kuuluvalla yksiköllä, jonka alhaisesti verotettua tuloa ei IIR-säännön mukaan veroteta, voi kieltäytyä vähentämästä kyseistä maksua tai määrätä vastaavasta oikaisusta.
4. Näillä säännöillä luodaan enintään vähimmäistason suuruinen lisävero suhteessa lainkäyttöaluekohtaisesti laskettuun efektiiviseen verokantaan ja käyttämällä soveltamisalaan kuuluvien verojen ja kirjanpidollisen voiton perusteella määritetyn veropohjan yhteisiä määritelmiä. Niitä sovelletaan monikansallisiin yrityksiin, joiden tilinpidon mukainen liikevaihto on vähintään 750 miljoonaa euroa. Sekä IIR:n että UTPR:n mukainen vähimmäisverokanta on 15 prosenttia.
5. GloBE-säännöissä säädetään poikkeuksista, jotka perustuvat sekä substanssikriteeriin (ns. "carve-out") että kaavaan, jossa jätetään huomioimatta tulojen määrä, joka vastaa kiinteää prosenttiosuutta (5 prosenttia) aineellisen omaisuuden nettokirjanpitoarvosta ja palkkamenojen arvosta. Kymmenen ensimmäisen vuoden osalta pätee siirtymäsääntö, jossa säädetään, että tämä substanssiin liittyvä huomiotta jättäminen alkaa 8 prosentin osuudella aineellisen omaisuuden kirjanpitoarvosta ja 10 prosentin osuudella palkkamenosta. Aineellisen omaisuuden osalta osuus pienenee tämän jälkeen vuosittain 0,2 prosenttia ensimmäisten viiden vuoden aikana ja 0,4 prosenttia jäljellä olevana ajanjaksona. Palkkamenojen osalta osuus pienenee vuosittain 0,2 prosenttia ensimmäisten viiden vuoden aikana ja 0,8 prosenttia jäljellä olevan jakson aikana.
6. GloBE-säännöissä säädetään myös vähämerkityksisestä poikkeuksesta oikeudenkäyttöalueille, joilla monikansallisen yrityksen liikevaihto on alle 10 miljoonaa euroa ja voitto alle miljoona euroa.

7. OECD:n ja G20-ryhmän osallistavassa kehyksessä lokakuussa annetun julistuksen mukaan toinen pilari olisi saatettava osaksi lainsäädäntöä vuonna 2022, jotta se voisi tulla voimaan vuonna 2023, ja UTPR-säännön odotetaan tulevan voimaan vuonna 2024.
8. OECD:n ja G20-ryhmän osallistavassa kehyksessä hyväksyttiin 14. joulukuuta 2021 yhteisymmärryksessä vakiosäännöt, joilla pannaan täytäntöön lokakuussa 2021 annettu julistus GloBE-sääntöjen periaatteista ja vahvistetaan niiden mekanismit. Ne julkaistiin 20. joulukuuta.

II Direktiiviehdotuksen sisältö

9. Varmistaakseen, että GloBE-sääntöjen täytäntöönpano on yhdenmukaista ja yhteensopivaa EU:n lainsäädännön kanssa, Euroopan komissio esitti 22. joulukuuta 2021 ehdotuksen neuvoston direktiiviksi monikansallisiin konserneihin sovellettavasta yleisestä vähimmäisverotasosta².
10. Tämä direktiiviehdotus sisältää säännöt, joiden mukaan jäsenvaltiot soveltavat lisäveroa osayksikön alhaisen verotuksen alaisiin tuloihin. Ehdotus sisältää mukautuksen OECD:n mallisääntöihin, jota perustellaan tarpeella noudattaa EU:n primaarilainsäädäntöä: vaikka OECD:n mallisäännöissä edellytetään, että IIR-sääntöä sovelletaan ainoastaan ulkomaisiin yksiköihin, jotka ovat sijoittautuneet eri oikeudenkäyttöalueelle kuin konsernin päätoimipaikka, on tarpeen, että IIR-sääntöä sovelletaan myös kotimaisiin yksiköihin, jotta direktiivi olisi sijoittautumisvapauden mukainen.

² ST 15294/21.

11. Mitkään muut OECD:n sopimuksen ominaispiirteet (soveltamisala, verokannat, poissulkemiset jne.) eivät muutu. Kuten OECD:n mallisäännöissä määrätään, direktiiviehdotuksen mukaan jäsenvaltiot voivat valita kansallisen lisäveron kantamisen kotimaisilta yksiköiltään, joiden verovelvollisuus on alhainen ("*domestic top up tax*"). Jäsenvaltioiden, jotka valitsevat tämän vaihtoehdon, on laskettava kansallinen lisävero direktiiviin sisällytettyjen GloBE-sääntöjen mukaisesti. Paikallisesti maksettava lisävero vähennetään konsernin emoyhtiön tasolla, ja tämä vastaa koko konsernin lisäveron laskemisesta.
12. Ehdotuksessa asetetaan määräajaksi direktiivin saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä 31. joulukuuta 2022, jotta kansallinen lainsäädäntö, jolla direktiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, tulisi voimaan OECD:n ja G20-ryhmän veropohjan rapautumista ja voitonsiirtoja koskevan osallistavan kehityksen täytäntöönpanoaikataulun mukaisesti (2023).
13. Sen lisäksi, että IIR-sääntöjen soveltamisalaa on tarpeen mukauttaa EU:n primaarilainsäädännön mukaiseksi, tämän direktiivin hyväksymisellä on toinenkin tavoite. Se varmistaa ajan mittaan toisen pilarin täytäntöön panevien jäsenvaltioiden kansallisten lakien korkeatasoisen koordinoinnin ja lisää oikeusvarmuutta ja vakautta, jolloin vältetään tilanne, jossa sisämarkkinoilla toimiviin monikansallisiin yhtiöihin kohdistuisi toisistaan poikkeavia lakeja. Lisäksi toisen pilarin voimaantulo samana päivänä koko EU:ssa OECD:n asettaman täytäntöönpanoaikataulun mukaisesti on vahva merkki jäsenvaltioiden sitoutumisesta estämään kilpailu alhaisimmasta yhtiöverotusasteesta.

III Seuraavat vaiheet

14. Puheenjohtajavaltio Ranska aikoo käyttää kaikki tarvittavat resurssit ehdotuksen tekniseen tarkasteluun; veroalalla puolivuotiskauden ensimmäisinä kuukausina käsitellään näin ollen pääasiassa tätä asiaa. Tämän tekstin tarkastelu verotustyöryhmässä alkoi 4. tammikuuta (asiantuntijatasolla), minkä jälkeen asiasta keskusteltiin (korkean tason) verotustyöryhmässä 6. tammikuuta 2022. Keskusteluissa kävi ilmi, että valtuuskunnat olivat yhtä mieltä tämän asian ensisijaisuudesta ja pitivät erityisen tärkeänä aikataulua uusien sääntöjen hyväksymiselle ja saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä.
15. Kun direktiivin laatimista koskeva tekninen työ on saatu päätökseen, se toimitetaan Ecofin-neuvostolle poliittista yhteisymmärrystä varten, jotta kansallisilla parlamenteilla olisi riittävästi aikaa hyväksyä tarvittava kansallinen lainsäädäntö direktiivin saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä. Ministereille tiedotetaan Ecofin-neuvostossa edistymisestä teknisellä tasolla.
16. Pysyvien edustajien komiteaa pyydetään näin ollen ehdottamaan neuvostolle, että se kävisi keskustelun seuraavista kysymyksistä poliittisen ohjauksen antamiseksi tekstin teknistä jatkokäsittelyä varten:
 - a) Oletteko samaa mieltä tavoitteesta, jonka mukaan toista pilaria koskevasta kansainvälisestä sopimuksesta johtuvat säännöt on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä johdonmukaisesti ja yhteensopivalla tavalla EU:n lainsäädännön kanssa?
 - b) Oletteko samaa mieltä siitä, että tekstin tekninen tarkastelu olisi suoritettava ensi tilassa, jotta sopimukseen päästään mahdollisimman pian kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiselle tarvittavien määräaikojen huomioon ottamiseksi?